Presentasjon av scenarioer for 2053

SCF2100: SCENARIOUTVIKLING OG FREMTIDSANALYSE
Oppgave A, Del 1
Kandidatnr: 3004, 3008, 3010 og 3014

Samfunnet er i stadig endring og behovet for fornyelse vil bare øke de neste tiårene. Innovasjon har som formål å forbedre eller lage noe nytt for å oppnå verdiskapning i en virksomhet, samfunnet eller for innbyggere. Det krever mye tid og ressurser å innovere, og det er mange kommuner som ikke har budsjettet til dette. Hva kan en kommune med begrenset økonomisk handlingsrom gjøre for å sette innovasjon på dagsordenen?

Hvordan ser IØK sin innovasjonsevne og innovasjonskapasitet ut i 2053?

I starten ønsket vi å utforske problemstillingen og å åpne opp for innsikt i tråd med den første delen av designsløyfa. Vi stilte oss tre spørsmål som dannet grunnlaget for innsiktsfasen;
Hva er innovasjon, hva trengs for å innovere og hvordan ser det ut i IØK i dag mtp. innovasjon?

Sekundærinnsikt

Sekundærinnsikt er innsikt som "baserer seg på andres primærinnsikt og erfaringer" (Hvidsten et al. 2021, 61).

Vi så på fagartikler, planer og stortingsmeldinger som omhandlet innovasjon og kommuner:
- IØK og kommune-Norge har et stramt budsjett
- Innovasjon må være forankret i kultur og kompetanse
- Viktigheten med innovasjon; kommuner må rigge seg annerledes i fremtiden

Vi hentet innsikt i flere omganger. Vi fant innsikt om drivkrefter og ytre faktorer i rapporter fra NTNU og Digdir og en artikkel fra SSB:
- Det er en rask teknologisk utvikling
- Det er forventet at sentralisering vil øke befolkningen i bykommunene og områdene rundt byene

Primærinnsikt

Primærinnsikt er ifølge Hvidsten al. (2021, 61) «innsikt du samler inn via førstehåndserfaring». Dette gir grunnlag for en større forståelse av problemstillingen og fenomenet i oppgaven.

Intervju Indre Østfold kommune

For å få en dypere forståelse så hadde vi dybdeintervju med 3 representanter fra innovasjonsavdelingen i IØK. Funn fra intervjuet var:
- Ledere blir ikke målt på innovasjon
- Leveransepress skaper lite rom for samhandling
- Økonomien er driftsfokusert

Intervju Hå kommune

Vi gjennomførte også et intervju over telefon med lederen for kommunikasjon-og innovasjonsavdelingen i Hå kommune. Her fikk vi høre at de opplevde mange av de samme vanskelighetene som Indre Østfold på innovasjon.

Workshop

For å få et bredere spekter av synspunkter på problemstillingen vår, samlet vi 10 ansatte fra ulike avdelinger i kommunen og fasiliterte en workshop. Gjentakende funn var:
- Det må være en god innovasjonskultur
- Innovasjon må være satt i system
- Det er et behov for innovative leder

NØKKELFUNN

Etter å ha analysert primær- og sekundærinnsikt kom vi frem til tre nøkkelfunn som ble grunnlaget for videre arbeid:

Kulturen i IØK skaper lite samhandling internt og eksternt

"Det er et ønske om å gjennomsyre organisasjonen med innovasjon. Å gjøre det KULT. Forslag blir ikke tatt tak i, og blir ikke behandlet videre. Dermed får man ikke lyst til å skrive avvik eller komme med forslag. Kulturen belønner ikke".
- Mann, Barne- og ungdomsformidler

Innovasjon i IØK krever ledere med gode og innovative lederkunnskaper

"Dersom en leder har innovasjonsfokus er det bare flaks"
- Kvinne, utvikler

Innovasjon i IØK krever et driftsfokus med hensyn til investeringer mot innovative anskaffelser

"Vi er rigget for drift, klart det. Hvis ikke skulle det vært en pengepott med tid"
- Kvinne, rådgiver

DRIVKREFTER

Utifra nøkkelfunnene har vi formet og plassert drivkrefter i to hovedkategorier, sikre og usikre drivkrefter.
Drivkrefter er faktorer som er med på å forme fremtidens samfunn. Disse kan for eksempel være økonomiske, politiske, samfunnsmessige eller teknologiske (The Government Office for Science 2017, 42).

Sikre er drivkrefter er drivkrefter vi vet med stor sikkerhet kommer til å påvirke i fremtiden. I motsetning til usikre drivkrefter, som er drivkrefter vi vet har en betydning for fremtiden, men som vi ikke kan forutse effekten av, derfor de usikre (Edvardsen 2023, Scenarioutvikling).

Sikre

Lite økonomisk handlingsrom

Gjennom innsiktsarbeidet kom det frem at i fremtiden vil offentlig sektor, spesielt kommune Norge, få et mindre økonomisk handlingsrom. Videre ser vi at det økonomiske handlingsrommet har stor påvirkning på kapasiteten til IØK som igjen vil påvirke graden av innovasjonsevnen.
Dermed anser vi drivkraften som en sikker, men viktig drivkraft, som vi har valgt å implementere i usikkerhetsaksen vår for scenarioene.

Lederens kulturpåvirkning

Den andre sikre drivkraften vi har valgt å implementere i usikkerhetsaksen vår for scenarioene er lederkulturens påvirkning. Gjennom innsiktsarbeidet hadde vi flere funn som tilsa at ledernes rolle er en sterk påvirkningsfaktor på organisasjonskulturen, hvor de ansattes prioriteringer og handlingsrom avhenger og styres av dette. Det er dermed en sikker drivkraft med stor påvirkning på innovasjonsevnen til IØK.

Usikre

Utvikling i offentlig sektor

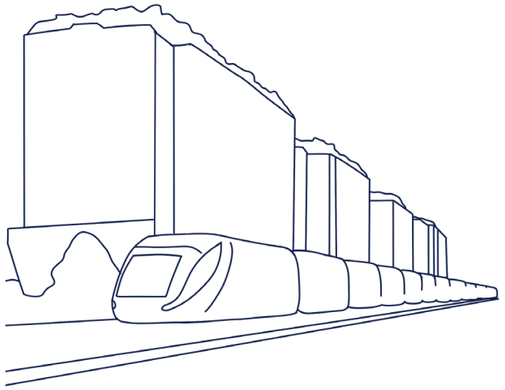
Utviklingen i offentlige sektorer påvirkes av, og inkluderer, flere ledd. Dette gjør det til en usikker drivkraft da en ikke kan forutse utviklingsgraden til IØK og det offentlige. Utviklingen er også svært viktig for innovasjonsevnen og kapasiteten i fremtiden. Dermed har vi valgt utvikling i offentlig sektor som en usikker drivkraft for å forme fire fremtidscenarioene for IØK.

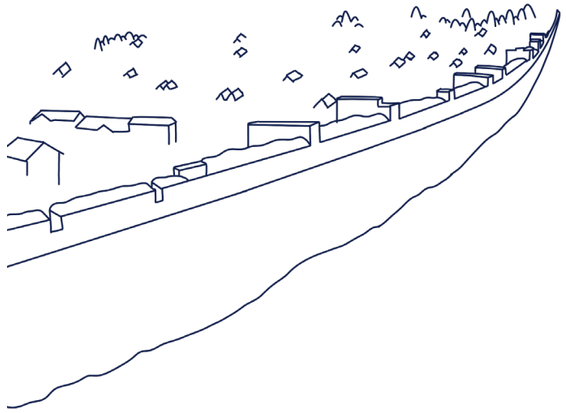
Tillit til den teknologiske utviklingen

Gjennom innsiktsarbeidet har vi sett at det nærmest er en forutsetning for at den teknologiske utviklingen kommer til å gå enda raskere og bli mer komplisert i fremtiden. Til tross for dette vil tilliten til utviklingen være vanskelig å forutsi da den baserer seg på flere faktorer. Tillit til utviklingen er svært viktig for adopsjon og dermed innovasjon. På bakgrunn av dette har vi valgt tillit til den teknologiske utviklingen som en usikker drivkraft for å forme fire fremtidscenarioene for IØK.

Aksekors

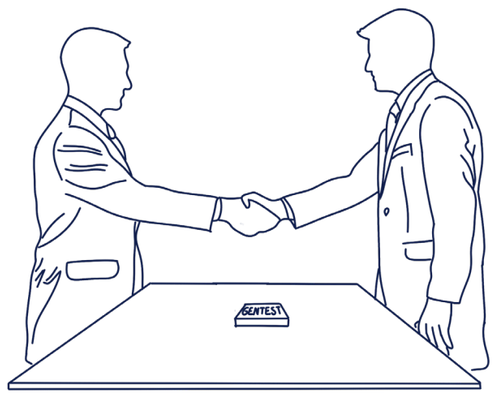
Høy tillit til den teknologiske utviklingen

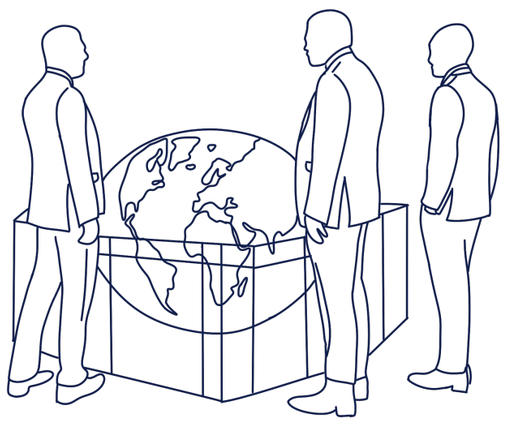

Begrenset utvikling i offentlig sektor

Transformasjon og utvikling i offentlig sektor

Lav tillit til den teknologiske utviklingen

Pendlerbyen

Høy tillit til den teknologiske utviklingen
Begrenset utvikling i offentlig sektor

Året er 2053 og den teknologiske utviklingen har akselerert drastisk de siste tiårene. Det er høy tillit til den teknologiske utviklingen, men offentlig sektor klarer ikke å holde tritt og har opplevd lite utvikling.

Det tidligere grønnkledde landskapet er nå erstattet med rader av arealeffektive boligblokker ikledd glinsende solcellepaneler. Solen gløtter sjeldent inn mellom de tjue-etasjes blokkene og susingen fra høyhastighetstogene er alltid å høre i bakgrunnen.

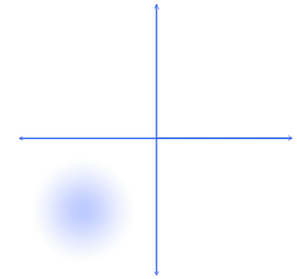
Sentralisering har de siste tiårene sendt folkemassene fra Nord- og Midt-Norge nedover til Østlandet. Dette har gjort IØK til en pendler-kommune der folk jobber i Oslo og bor i kommunen. Denne mangelen på arbeidskraft kan kjennes i helsetjenestene, der eldreomsorgen er overbelastet. Mangel på innovasjonsfokus blant ledelsen har gjort at IØK ikke er oppdatert på bruken av teknologiske virkemidler. De er også begrenset av det økonomiske handlingsrommet og fokus på kortsiktige leveranser er gjennomsyret i organisasjonen. Men verden suser forbi rundt dem, og de teknologiske nyvinningene er blitt passé før IØK kan vurdere gevinsten.

IØKs innovasjonsevne er høy, men innovasjon er begrenset til næringene som skal imøtekomme befolkningspresset. Fokuset er på transport, boliger og å opprettholde de grunnleggende tjenestene for den stadig voksende befolkningen, noe som har gjort IØK ledende spesialister innen byggebransjen, miljøvennlig konstruksjon og arealeffektivitet. Innovasjon innenfor områder som ikke gir kjapp gevinst er nedprioritert. Det er dessuten mer lønnsomt å fortsette i denne retningen enn å gjøre usikre investeringer i å stimulere økonomien ved å diversifisere i næringsliv og samfunn. De fleste gjør ærendene sine i Oslo uansett.

Muren

Begrenset utvikling i offentlig sektor
Lav tillit til den teknologiske utviklingen

I 2053 har en teknologibølge skylt over landet, men skepsisen i samfunnet har påvirket implementeringen av de nye verktøyene i IØK.

Kommunen har gjennom alle år vært opptatt av å se gevinster før investering, og har hatt en lav innovasjonskapasitet. Dette er mye grunnet i det trange økonomiske handlingsrommet, men også i en lav tillit til den teknologiske utviklingen. De har sett effekten av nye teknologiske virkemidler før de har tatt de i bruk selv. Det kan de være glade for.

IØK har, som flere andre kommuner, valgt å stenge ned fra den teknologiske utviklingen. Murer har blitt bygget, både digitale og rundt kommunegrensen. Verden utenfor har blitt et mørkt sted. Teknologien har tatt over, og tilliten er mistet. Lederne i IØK har hatt et ønske om å beholde den gamle kulturen, noe som har gjort de til et fristed fra teknologi og jag. I kommunen er det ren luft, få cyberattacks og mye menneskelig kontakt. Men nedstengingen har nesten blitt en prinsippsak for kommunen, og de går glipp av gode utviklinger på utsiden av muren.

Kommunen må fremover rigge seg sammen med andre kommuner for å finne nye måter å stå imot det økende presset fra teknologien. De er sårbare mot en verden som bruker teknologi, men som mangler tillit. Innovasjonen i IØK er omtrent ikke-eksisterende, og alt handler om å bestå som den kommunen de alltid har vært. Sårbarheten gir rom for annerledeshet, men også en risiko for å havne totalt på utsiden. Og den utsiden kan en ikke garantere at er bra.

GenEtisk

Høy tillit til den teknologiske utviklingen
Transformasjon og utvikling i offentlig sektor

I 2053 har tilliten til teknologien økt i takt med utviklingen. IØK har investert i løsninger som vil transformere organisasjonen, og har dermed fått synlige gevinster. Menneskets biologi har blitt grunnlaget for ansettelse og drift.

Etter flere år med både indre og ytre press om en omstilling i IØK ble den nye, innovative og menneskeorienterte kommunen ferdig utformet i 2034. IØK satset stort på lederkultur, kommunikasjon og samarbeid, uten å ta i bruk avanserte teknologiske verktøy. Det lille økonomiske handlingsrommet gjorde at de måtte bruke lang tid og alle tilgjengelige ressurser på omstillingen. Det ble en stor oppgang innenfor innovasjon etter omstillingen, men man kunne se at det menneskestyrte-systemet ble mer og mer utdatert med årene.

Entusiasmen hos gründere økte betraktelig for å finne nye løsninger. Effektive teknologiske systemer som “TheViritualHub”, ble ferdigutviklet i 2040. Systemet er en avansert digital plattform, med detaljerte hologrammer av byer i norske kommuner. Her kan man lett teste og simulere ulike planer. Innovasjon har aldri vært mer effektivt og innbyggerinvolviringen er skyhøy. Innbyggerne i kommunene trenger bare å laste ned et program, så kan de delta i byrådsmøter, workshoper og avstemninger uten å være fysisk til stede. Systemet er ikke billig, og det vil ta flere år før IØK har pengene til å investere i det. Dette er på grunn av ressursene som ble brukt til den store omstillingen i 2034.

Innovasjonsevnen deres i 2053 er derfor høy, mens kapasiteten er lav sammenliknet med andre.

The Hub

Transformasjon og utvikling i offentlig sektor
Lav tillit til den teknologiske utviklingen

Året er 2053 og det har skjedd en fullstendig transformasjon av IØK, men tilliten til den teknologiske utviklingen i denne prosessen har vært lav. Hvordan skal de nå tilpasse seg nye store endringer i samfunnet?

Etter flere år med både indre og ytre press om en omstilling i IØK ble den nye, innovative og menneskeorienterte kommunen ferdig utformet i 2034. IØK satset stort på lederkultur, kommunikasjon og samarbeid, uten å ta i bruk avanserte teknologiske verktøy. Det lille økonomiske handlingsrommet gjorde at de måtte bruke lang tid og alle tilgjengelige ressurser på omstillingen.

Det ble en stor oppgang innenfor innovasjon etter omstillingen, men man kunne se at det menneskestyrte-systemet ble mer og mer utdatert med årene.

Entusiasmen hos grundere økte betraktelig for å finne nye løsninger. Effektive teknologiske systemer som “TheViritualHub”, ble ferdigutviklet i 2040. Systemet er en avansert digital plattform, med detaljerte hologrammer av byer i norske kommuner. Her kan man lett teste og simulere ulike planer. Innovasjon har aldri vært mer effektivt og innbyggerinvolviringen er skyhøy. Innbyggerne i kommunene trenger bare å laste ned et program, så kan de delta i byrådsmøter, workshoper og avstemninger uten å være fysisk til stede.

Systemet er ikke billig, og det vil ta flere år før IØK har pengene til å investere i det. Dette er på grunn av ressursene som ble brukt til den store omstillingen i 2034. Innovasjonsevnen deres i 2053 er derfor høy, mens kapasiteten er lav sammenliknet med andre.

